

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. **Posamezna številka stane 1 krono.**
Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Strossmayerjeva ulica št. 3.** Oglašje se računa po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 w od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

V boj za ideale demokracije!

Duševni vodja slovenskega dela demokratske stranke dr. Gr. Žerjav je na zboru 21. tm. v Ljubljani kratko in jasno začrtal strankin program, s katerim stopa v volilno borbo. Mi temu programu nimamo ničesar odvzeti in ničesar dodati. Brez izraz in brez olepševanja nam podaja temeljne misli za delo, ki more ustvariti iz naše države in iz našega troimenega naroda mogočno celoto, katera bo sposobna vzdržati vse duševne in fizične navale naših sovražnikov. Vsakdo, komur je v srcu poštena misel o državi in nje razvoju in napredku, kdor jo hoče v bližnji bodočnosti že videti bogato in mogočno, kdor jo želi ustvarjeno na tako trdnih temeljih, da je njen razpad nemogoč, kdor želi zdravo in pošteno njeno upravo, kdor želi za vse stanovne pravično rešitev socialnega vprašanja, socialno pravičnost v najplemenitejšem pomenu te besede, kdor želi enako razdelitev pravic in dolžnosti in bremen, kdor vidi propast naroda in države v fati morgani komunističnih idej, kdor odklanja diktaturo enega stanu nad drugim, in končno, kdor vidi v brezdomovinskem klerikalizmu nevarnost duševne smrti za nas Slovence in za celo državo — vsakdo tak se bo oklenil našega programa kot evangelija in bo storil vse, da doseže demokratska misel tudi pri nas Slovincih časten uspeh.

Demagogiji so v naši stranki zaprta vrata. Smo, in to odločno izjavljamo, stranka srednjih stanov, ki ji je tuje, da bi se kot kakršnakoli razredna stranka zavzemala samo za interese enega stanu v državi, ker čobro ve, da je v razvoju in napredku vseh stanov, zlasti srednjih, jamstvo za razvoj in napredek celega naroda in države. Tuje nam je, obetati narod raj na zemlji, tuje zlasti, obetati to le enemu izmed mnogih stanov. Naša naloga je, da v očigled vedno se poostrojujočemu boju za razredne interese skušamo ta boj ublažiti, da skušamo izravnati interese slojev, med katerimi se mnogokrat le umetno delajo kričeca nasprotja. Naša naloga je, potem mirnega, stvarnega gospodarskega in kulturnega dela, ki ga vršimo zlasti v združništvu in v naših kulturnih organizacijah brez kričavoosti v javnosti, voditi k napredku in blagostanju vse stanovne naroda. In naj nam številni naši nasprotniki in tudi mnogi zaslepljeni in poklicni malikontenti v lastnih vrstah še tolikokrat očitajo nedelavnost: dejstvo je, da naša združna in kulturna organizacija pomeni v življenju in delu naše stranke ogromen zaklad, ki ga vsi tisti, kateri so vajeni na kričava poročila o »sijajnih« shodih, ne vidijo ali nočejo videti. Nočejo videti naših požrtvoval-

nih, tihih delavcev v zadrugah, bralnih društvih, sokolskih organizacijah, Ciril-Metodovih podružnicah itd., kateri brezdvomno pomenijo za napredek in duševni ter materijalni razvoj naroda stokrat več, nego vsi zabavljači po kavarnah in gostilnah. V tem pozitivnem delu vidimo nalogo svojih ljudi, ki vidijo v zdravem, duševno in gospodarsko zrelem narodu jamstvo za zdravje in moč države, jamstvo za zadovoljnost vseh državljanov.

Demagogiji so zaprta v naši stranki vrata, dočim so ji druge stranke ista na široko odprle. Odklanjamo demagoška gesla, da sme in mora kmet zastopati le kmet, trgovec le trgovec, obrtnik le obrtnik itd., in da je treba zato za vse te stanovne ustvariti nove politične formacije. Smatramo kot samoobsebi umevno, da sme in more zastopati narod v parlamentu tudi kmet, tudi obrtnik, tudi trgovec itd., smatramo pa ravnotako za samoobsebi umevno, da more zastopnik naroda in njegovih interesov biti le mož globokega splošnega in strokovnega znanja, globoke politične nabrazbe, mož jeklene volje in odločnosti, mož, ki z narodom čuti, zanj živi in zanj dela. S tega vidika bo šla demokratska stranka, ko se bo odločila za strankine kandidature na Slovenskem.

Vi vsi, ki vam je na srcu zdrava ureditev države potom nove ustave, ki se bo ustvarila v konstituenti, vi vsi, ki vam je na srcu kulturni napredek naroda, vsi oni, ki nočete, da se povrnejo časi Šušteršiča in njegovega trinoštva nad slovenskim narodom, vsi oni, ki hočete dokumentirati, da ste za edinstvo vseh treh plemen našega naroda in za edinstvo države, vi vsi, ki ste s simpatijo zasledovali gigantski boj demokratske stranke proti reakciji za uveljavljenje socialne pravičnosti zlasti v vprašanju agrarne reforme: strnite se v erotno falango, strnite se v boju za ideale demokracije krog demokratske stranke, ki kot edinstvena stranka vseh treh plemen našega naroda znači mogočen faktor v našem kulturnem, gospodarskem in političnem življenju! Vsakdo naj po svojih močeh pripomore stranki tudi na Slovenskem do čim najlepšega uspeha!

J — n:

Dr. Ivan Tavčar.

Kot največji nasprotnik vsakega kulturnega napredka in vsake prave svobode se je tekom mnogih stoletij izkazal pri vseh katoliških narodih klerikalizem. Zato še danes opazuje-mo, da so najbolj napredovali oni katoliški narodi, ki so se najtemeljeje

rečju ovi uzvici i ovake osude jesu za davanje smrtnih udaraca u sopstveno srce Austriji je ovo pogotovu došlo. Ona se ovome može samo radovati i iz toga zaključiti, da je pravac njene politike odličan i, što je na gore, da će tim pravcem i u buduću ići. U tom slučaju, teško onom sirotnom narodu kome je sudba kleta odelila žvot u tim krajevima.

Nue nam namera, da i mi tražimo prave krišce ovome dog. daju; a najmanje da se bacimo kamenjem na Korusku koja je namanje kriva. Mi, ovim ukazivanjem pogrešnog pravca želimo, da s jedne strane, izbl. 2 mo teška bole onome življu, koji je z m. o. g. h. uzroka odvojen od svoga nacionalnoga centra i pao u kanože tuđih i stranice strane, da podijemo onim pravcem, koj neće narod u Korusko stajati to osuđivati za ovaj poraz, već naprotiv u smatraćemu, da je on formalna žrtva jedne tendenciozno sračunate i stvorene discipline i još gore primenjene sisteme priklom plebiscita.

Od onoga dana, kada je poslednji

otresli vsakega klerikalnoga vpliva, n. pr. Čehi in Francozi. Najbolj pa so zaostali tam, kjer se niso dovoljno upirali klerikalnemu pritisku. Klasičen primer nam tu nudi Španija.

Za Slovence se mora konstatovati, da imajo mnogo odporne sile proti klerikalizmu. S Primož Trubarjevo dobo so položili temelj za nove kulturne smeri svojega ljudstva. Pozneje jih vedno najdemo v boju za duševno svobodo. Im čim je l. 1848. duh irancoske revolucije zmagal tudi v srednjeevropskih zemljah, se je med Slovenci prav kmalu pojavil protiklerikalni pokret.

Vendar je dobila pri nas borba proti klerikalizmu izrazite forme še le pred nekimi desetletji. Od takrat do danes se je borba stopnjevala skorajda od dne do dne. Mala pavza je nastala samo vsled vojske, a takoj po osvobojenju se je borba obnovila in je osobito na klerikalni strani zapadla zopet v vse one oblike, katerih se je posluževala za časa Šušteršiča. Dokaz, da nosijo odgovornost za način boja izključno le duhovniki sami, a ne posvetnjaki, ki se od časa do časa v klerikalnih strankah prerijejo do vplivnih, a nikdar odločilnih mest, ker vodstvo si vedno pridržijo duhovščina sama.

Najodličnejši voditelj protiklerikalnega pokreta v Sloveniji je tekom zadnjih desetletij dr. Ivan Tavčar, sedajni ljubljanski župan. Njega se spominjamo te dni radi tega, ker občutimo, da pomenijo prihodnje volitve obenem odločilno borbo proti klerikalizmu. Eden naš strašni sovražnik je že plačal račun. Ta sovražnik je nemštvo. Ali imamo v lastnih vrstah, v lastni hiši še večjega sovražnika. To je naš mednarodni klerikalizem, ki naša narodna načela priznava samo toliko, v kolikor to zahteva korist katoliške duhovščine. Proti temu sovražniku smo se borili že za časa Primoža Trubarja, a osobito ognjevito smo vihteli meč zadnja desetletja in danes vidimo, kako se bliža tudi v tem boju odločilni dan. Odločitev v tem boju je na protiklerikalni strani pripravil Tavčar. Zato se ga spominjamo na predvečer zmage, ki jo bomo slavili vsi naprednjaki, a pred vsem jo bo slavilo njegovo, Tavčarjevo mnogodesetletno kulturno, protiklerikalno delovanje.

Dr. Ivan Tavčar je vežbal protiklerikalno armado v Sloveniji mnoga desetletja. Mnogo odličnih sobojnikov je delovalo in trpelo ob njegovi strani. Vsi iaki značavi so vztrajali do poslednjega diha. A on je videl tudi mnogo takih, ki so omagali, bodisi ker niso bili dovoljno iake volje in dovoljno jakoga duha, bodisi ker jih je lakota slave in blaga gnala drugam, morda celo v sam klerikalni tabor, kar se, kakor uči izkušnja, redno do-

slovenački vlastelin skinut sa kamenoga prestola, koji na Gosposvetkom polju priča današnji pokolenjima nekadašnju slobodu Slovenaca, prohujalo je više stoleća. U tim stolećima je Austrija upotrebljavala sva moguća i nemoguća represivna i blagorodna sres va, da ovaj divni slovenački narod asimiluje, uništi ili bar neutrališe. Nesumnjiva je stvar, da je u tome mogla u izvesnom stepenu i uspeti. Naročito je mogla misliti o nekom uspehu, kada je bila u sili i vlasti nad ovim narodom. Sko. ani tada neki Nemšturi, spolja su ih veselili, ali iznutra oni nisu uviđali, da su to ipak Slovenci i da je njihova krv i duša slovenačka. On i sad misle tako, naročito posle plebiscita i ubedeni su, da je u nama zaista izumrla ona plemenita i visoka duša kršnoga Slovenca, da je iz n. h. h. žila i poslednja kap slovenske krvi izloplila i, da je od svega toga, svojom političkom kem. om. tr. n. formirala gorodog i strašnog Slovenca u budno, b. z. nadežno, poslušno, nesvesno austrijsko stvorjenje.

Jeste, oni to misle i ubedjeni su

gaia pri ljudih s pomanjkljivim značajem. Reklo bi se lahko: Borba je bila čistilnica za značaje; zrno je ostalo, a plevel je odletel. In zdravo zrno si je v težkem boju samo pribavljalo novih moči za obstoj in nadaljnji razvoj.

Tavčarja niso motili niti uspehi, niti neuspehi. Videl je takoj, da narod odobrava njegovo borbo. To so klerikalci sami čutili, zato jim je bilo do tega, da si zagotovijo pomoč Avstrije in nemštva, obeh takrat največjih sovražnikov slovenstva. Čimbolj se je duhovščina stavila v službo Avstrije in nemštva, tembolj je prehajalo težišče narodnega življenja v protiklerikalne vrste. In mi vemo, da je samo naše nacionalno delo spasilo slovenstvo v poslednji svetovni katastrofi. V Tavčarjevem taborju je nastal tudi jugoslovenski pokret, ki je že mnogo leta pred svetovnim polomom bil istoveten s protiklerikalnim gibanjem. Tavčar je zbiral okrog sebe narodno misleče ljudi, a slovenski klerikalizem je zbiral v svojem taboru prav vse sovražnike našega osvobodjevalnega pokreta. Nastale so včasih prav opasne prilike, vendar je končno zmagal nacionalni moment. Osvoboditev Slovenije in njeno udruženje z Srbi in Hrvati pomenja istodobno tudi največji poraz, ki ga je slovenski klerikalizem do l. 1918. doživel.

Posebne prilike so povzročile, da je slovenski klerikalizem l. 1919 in 1920 bil v narodnem predstavištvu in v vladi osvobodjene domovine zastopan s tolikim zastopstvom, ki si ga s svojjo žalostno preteklostjo niti iz daleka ni zaslužil. Zgodilo se je to na temelju posebnega dogovora, sklenjenega med vodstvi političnih strank v času prevrata. Klerikalci so s svojim ruvanjem proti edinstvu države in naroda ter z svojim hujskanjem katoličanov proti pravoslavnim Srbom pokazali, da so našega zaupanja danes ravno tako malo vredni, kakor so ga bili vredni v oni dobi, ko so peli svojo katoliško pesem »Srbe na vrbe«. Oni mislijo danes isto, kar so mislili l. 1914. samo so opreznješi v izrazih. A njihovo srce je še vedno pri Habsburžanu, kjer jih v istini tudi zastopa Šušteršič. Duševne zveze med našimi klerikalci in Šušteršičem obstoje tudi danes. Skrajno obžalujemo, da so te gorostasne prilike bile mogoče še celi dve leti po osvobojenju. Ali zavlačevanje volitev, ki bi končno pometle s temi najopasnejšimi izdajalci domovine, gre na račun samih klerikalcev, ki so se, kakor znano, vezali s slimi elementi ostalih pokrajin, samo da še preprečijo volitve in da med tem čim temeljiteje zastupijo v nepoučenem slovenskem ljudstvu razpoloženje napram naši novi državi in napram Srbom. To so jasni načrti na-

u to. Ali su zaboravili na vekove, u kojima su upotrebljavali nanečovečnija srestva, da do toga dodju; zaboravili su da se ipak iskreno u duši zapitaju, je li zaista ovaj rezultat plebiscita stvarni, istinit i pošten; ili je samo obmana, laž i krajni nemoral, kao što su im i svi prohujali vekovi samo time bili i ispunjeni; zaboravili su, da krv nije voda, koja isparava i nestaje u eteričnim regionama; da duša nije pamuk, koji sagoreva u prah i pepeo. Zaboravili su, i u tom zaboravu sada bez ikakvoga čujstva i čovječstva ruše i pak slovenačku vekovnu tekovinu, ubijaju i nemirice prolivaju našu svetu krv, i uče i ugušuju našu plamenu dušu! U tome ih svesrdno potpomaže, čak uzima i vidnoga učesca njen sabrat, doskorašnji i budući saveznik, a sadašnja svraka na dva koca. Pa neka je i pomaže! . . . Ali im mi iz slobodne i zave. južnih Slovena haš sada u tome njihovome k. m. ovako osnaženi i ujedineni uzvikujemo onim istim i močnijim glasom, koga niko nije mogao ugušiti, već je naprotiv svojom silinom zapalio Evropu, srušio nakazu Avstriju

Koruska.

Iz peresa v Celju bivajočega Srba smo prejeli:

Koruska je pala Koruska je izgubljena za naved Koruska je nesavesna . . . Koruska je izgubila nacionalnu svest . . . Ona je o izhorima nije ni imala . . . Ta svest je u hiljadugodišnjem ropstvu iščijela . . . Lepa Koruska nije više telo, krv i duša divne Slovenačke — ona je sada njemačka! . . . I tako dalje uzvikuju mnogi naši listovi posle plebiscita sa ojadjenim bolom u duši, sa uvredjenim nacionalnim ponosom, sa očajem razdraženoga tigra u kaferi. Naročito beogradske listovi, izuzimajući dva do tri, ustremili su se strahovito na sve nas ovamo, a naročito na sirote Koruske pripisujući im bez malo sa preziranjem najveći deo krivice.

Ovo je dovoljno, pa da im i život zagorča. Ovo je tačan put u ambis i sunovrat. Ovo je naprasna osuda bez svestrane procene svih uzroka i motiva, koji su doneli ove rezultate. Jednom

ših klerikalnih brezdomovincev.

Mnoga desetletja je dr. Ivan Tavčar vodil svojo armado proti tem najopasnejšim nasprotnikom naroda. Sedaj se bliža odločilna bitka. Bliža se dan obračuna z onimi, ki so nam v lastni hiši tekot zadnjih 20 let najhuje nasprotovali v našem jugoslovenskem stremeljenju in ki tudi danes naj-srditeje sovražijo Jugoslavijo, ker jim Rim narekuje spoštovanje in ljubezen do sicer degeneriranega, a vendar katoliškega Habsburžana. Vsak iskren Jugosloven pri nas željno pričakuje ta dan obračuna, kajti še le z dnevom protiklerikalne zmage bo Slovenija v resnici osvobodjena. Danes še nismo svobodni! Sicer je na nebu dan in nad gorami je dan, a zarjo še nam zakriva jata vran. Iztrajmo vrane in dopolnimo veliko narodno delo, koje je Tavčar započel že pred mnogimi desetletji!

Politične vesti.

V Bosni je bil imenovan predsednikom vlade radikalec Vojislav Šola, ker je odstopil dozdajni predsednik dr. Srškić, tudi radikalec.

Sestanek balkanskih ministrskih predsednikov (jugoslovanskega, bolgarskega, rumunskega in grškega) se glasom poročila sofijske »Zarje« vrši še tekom oktobra v Bukarešti.

Bolgarski socijalisti proti komunizmu. Na kongresu bolgarskih socijalistov v Sofiji je bilo oddanih 106 glasov proti moskovski (tretji) internacionali t. j. proti komunizmu, za njo pa komaj 28 glasov. Komunisti na Bolgarskem so doživeli popoln poraz.

Atentat na d'Annunzija je bil 21. tm. izvršen na cesti v Reki. Množica je baje atentatorja linčala.

Iz avstrijske vlade so vsled izida volitev v parlament izstopili vsi njeni socijalnodemokratski člani. Socijalnodemokratska stranka je izjavila, da se vlade pod nobenim pogojem in v nobeni obliki ne udeležijo.

Poljski parlament je v seji 21. tm. sprejel predlog, da se poleg poslanske zbornice uvede tudi senat. Predlog je dobil komaj 12 glasov večine (195 : 183).

Poljaki za Vilno. Poljski listi soglasno pišejo, da Poljaki vključno pozivom entente ne puste Vilne, ampak da hoče 30 milijonov Poljakov braniti Vilno, rojstno mesto poljskega maršala in predsednika Pilsudskega.

Rusija in Poljska sta ratificirali preliminarne mir. Vrše se pogajanja za ustanovitev ruskega sovjetskega poslanstva v Varšavi.

IZ PREKMURJA.

Umor v Prekmurju. V soboto 16. tm. zvečer se je nadstražnik državne policije Josip Nardin vračal s svojo ženo in otroci v družbi svojega sorodnika Cirila Vidmarja s svojega posestva nazaj v Sodišnico v Prekmurju. Medpotoma je oddal par streliv za zrak, da splaši tihotapce. Naproti sta mu prišla finančni respicijent Peter Dokel ter finančni paznik Ramek. Nardin je Dokla pozdravil, ta ga je pa nahlulil, zakaj strelja. Nardin mu je odgovoril, naj vloži ovadbo. Prišlo je do hudega prerekanja. Dokel skoči naenkrat proti Nardinu, nastavi mu najprvo puško na

prsi ter ga nato udari s kopitom po glavi, da je padel na tla. Medtem je Ramek napadel Vidmarja. Nardinova žena je skušala svojega moža braniti, toda Dokel jo je prijel za vrat in jo vrgel na tla. Medtem se je Nardin pobral, Dokel pa nameri puško nanj ter ustrelil. Krogla je šla skozi trebuh in je Nardin kmalu na to izdihnil. Vidmar, ki se je ubranil Rameka, je skočil na pomoč, na kar je Ramek pričel streljati proti njemu. Oba napadca sta končno pobegnila v gozd. Prijeli so jih že drugi dan. Pri zasliševanju v Murski Soboti sta se izgovarjala s tem, da sta bila prva napadena. Oddali ju bodo v zapor v mariborsko sodišče. Umor ima žalostno ozadje. Dokel, ki je doma blizu Radgone, je zagrižen nemur in tudi sicer manj vreden človek. Kot finančni organ bi imel paziti, da se omejuje tihotapstvo in verižništvo, toda on se je raje sam pridružil takim elementom ter verižil in tihotapil kar na debelo. Nardin mu je prišel slučajno na sled ter naznanil stvar oblastvu. To je vzrok tragedije. Dokel je Nardina že pred par dnevi napadel ter mu grozil, da ga bo ob prvi priliki ubil. Predstojeci slučaj kaže, kakšni ljudje so nastavljeni pri financij v Prekmurju.

V Prekmurju se ustanovi namesto dozdajnega civilnega komisarijata okrajno glavarstvo s sedežem v Murski Soboti.

Iz Korotana.

»Korošec«, slovenski koroški list, ki je izhajal v Velikovcu, je po plebiscitu prenehal z izhajanjem.

V koroško plebiscitno komisijo je kot zastopnik naše države namesto začasnega namestnika dr. Iva Šublja imenovan bivši poslanik v Rimu Kosta Ristić.

Naše čete so morale iz Koroške. Poslaniška konferenca v Parizu je 21. tm. stavila naši vladi ultimatum, da morajo naše čete tekom 48 ur zapustiti koroško ozemlje. Vlada je dala četam povelje, da so se morale 22. tm. umakniti iz plebiscitnega ozemlja.

Prehod Koroške v avstrijsko upravo. Dne 23. tm. so se naše čete umaknile. Včeraj je avstrijsko orožništvo zasedlo cono A. Danes prične normalna železniška zveza iz Celovca v Pliberk.

Zahvalne službe božje in tedeum je zaukazal za svojo škofijo celovški knezoškof dr. Helffer za »ugoden« izid plebiscita v coni A za Avstrijo. Tako se bo z verskim obredom sankcioniralo nasilje in sleparstvo. Morda pohvalita Helfferja »Straža« in »Slovenec«?

Oddaja uprave na Koroškem v Avstriji. V zadnji seji deželne vlade je poročal namestnik delegata v plebiscitni komisiji dr. Ivo Šubelj, da je zahteval od komisije zagotovitev osebne varnosti in varnosti imetja našega uradništva in prebivalstva. Predlagal je sestavo medzavezniške komisije, ki naj kontrolira delo avstrijske uprave, da se prepreči krivice našim rojakom. V seji 19. tm. je plebiscitna komisija sklenila, da izda avstrijski delegat v coni A proklamacijo, v kateri se naj jamči varnosti, ki jih daje mirovna pogodba. Uprava v coni A se odda postopoma. O javni lastnini (železnicah, mostovih, cestah, aprovizacijskih zalogah itd.), za katere je naša država založila

ski soko, koji će svojim ogorčenim kandžama rastrgnuti i uništiti svakoga onoga, koji u svojim nenasićenim požudama hoće, da rastrzava naše telo i čupa srce iz naših grudi. Neke to zapamte i naši saveznici, koji su zavedeni jednim članom među njima, da u opšte i prime plebiscit u Koroškoj i da ga na ovakav nemoralan način izvedu. Zar se sme i pomisliti neki plebiscit u Kosovu polju posle petvekovnog azijskog uništavanja i gaženja? Tako isto, i još gore, zar je uzvišeni moral Wilsonov smeo biti pogažen odredjivanjem plebiscita u kolevci Slovenaca, u Gospodstvu kom polju, posle hiljadugodišnjeg pritiska, mučenja i tlačenja još opasnijeg modernoga azijskoga — Austrije? Da, ti isti saveznici, sutra nad novim grobovima i pred novim talasima krvi neka ne osudjuju te grobove i tu krv, koja je prolivena za jedinstvo naše i slobodu našu, koja nama treba, koju mi moramo imati po etičkim zakonima; već neka osudjuju sebe same, kao glavne vinovnike te prolivene nevine krvi, jer su oni pod

milijone, se naj sastavijo natančni zapisniki, da bo mogoče reklamirati naše investicije. V svrhu njih ugotovitve se naj ustanovite dve medzavezniški komisiji, v katerih bota zastopana tudi po en zastopnik naše države in Avstrije. Povdariti je treba potrebo, da ostane slovensko ljudstvo na Koroškem; posestniki naj ne prodajajo zemljišč, ostanejo naj zlasti domači duhovniki in učitelji. Vztrajati moramo pri zahtevi manjšinskih šol, do katerih imamo po mirovni pogodbi pravico. Slovensko ljudstvo na Koroškem naj se zaveda, da stoji tudi še nadalje pod varstvom Jugoslavije.

V Guštajnu se ustanove za oni del Koroške, ki po mirovni pogodbi pripada definitivno naši državi, davkarija in ekspozitura slovenjegraškega glavarstva.

Mariborske novice.

Maribor za koroške begunce. V Mariboru se je vršil v petek zvečer zbor, ki je obravnaval vprašanje koroških beguncev v Mariboru. Po daljši razpravi se je sestavil provizorični pomožni odbor za skrbstvo koroških beguncev, ki začne takoj poslovati.

Tudi zanimivo! Mariborski »Tabor« poroča, da ima Koder Franc, ki je Avstrijcem pomagal pri plebiscitu proti Jugoslaviji in je v Celovcu hujskal nemško drhal proti Jugoslovanom iz Maribora, še vedno svoje stanovanje v Mariboru na Koroški cesti št. 14. — Vladni komisar mesta Maribor, klerikalni odvetnik dr. Leskovar, je pri mestni blagajni nastavlil novega nemškega uradnika.

»Ali blaznite?« V članku pod tem naslovom v eni zadnjih števk smo registrirali tudi govorico, da je okr. glavarstvo v Mariboru odpovedalo službo neki uradnici, ki je izjavila, da so mariborske demonstracije nič proti svojočasnim dogodkom v Trstu. Izjavili smo že takrat dvom nad možnostjo resničnosti te vesti. Okr. glavar v Mariboru nam pošilja pojasnilo: Deželna vlada je z ozirom na to, da se je ustavilo izplačilo vojaških podpor, zahtevala z 31. 10. odpust dveh pomožnih moči. Služba se je odpovedala, kakor je to običajno, po službeni dobi najmlajši pomožni moči Vandi Trošt, ki je tudi v zadnjem času vzlic opetovanim pismenim in ustmenim opominom zamenjala službo. — Jemljemo pojasnilo na znanje.

Časnikar Pirc, ki je bil po zadnjih demonstracijah na podlagi neke ovadbe aretiran kot hujskač, je bil 22. tm. izpuščen, ker se je ovadba izkazala kot neutemeljena. Seveda zdaj noče nihče nositi odgovornosti za aretacijo.

Treba pojasniti! Ljubljanski list »Slov. Narod« poroča, da so naše oblasti dovolile dr. Mravlagu in dr. Oroslu, da sta odšla v Gradec, kjer sta se pritožila pri ododni deželni vladi (?) radi mariborskih izgrediv. — Naše oblasti so dolžne javnosti pojasniti, kaj je na tem resnice!

Celjske novice.

Plastični balet ge. Klavdije Isačenko, ki bi se bil moral vršiti v soboto dne 23. tm., se je moral radi nerazporeženja spremljevalca na glasovirju, gosp. Stolza, žal preložiti. Da se

nam ne onemogoči ta poseben umetniški užitek, posrečilo se je tukajšnjim glasbenikom g. ravnatelju Grudnu s posredovanjem g. Deva v Mariboru, pridobiti za ta baletni večer, ki se vrši v sredo dne 27. tm. ob 20. uri z objavljenim sporedom, znano pianistko, gospo Hladky kot spremljevalko na glasovirju. S to pridobitvijo obljublja postati ta večer v dveh smereh poln očarujočega užitka. — Po raznih časopisnih poročilih se lahko nadeja zbrano občinstvo celjsko prvovrstnega umetniškega užitka. Glas umetnice ge. Isačenkove sega v najvišje sfere umetnosti posebne vrste, katero upodablja plesalka po svojem popolnoma individualnem čustvovanju. Dosedajna kritika slavi umetnico posebno radi njene izrazite mimike, s katero upodablja duševno stanje in čustvovanje skladateljevo; dovršeni so gibi prstov, rok in telesa, ki posebejla dotično duševno razpoloženje umetnika. Želeli je, da se na tem edinem večeru zbere tudi polnoštevilno naše omikano občinstvo ter s tem pokaže razumevanje umetnosti plastičnega plesa.

Neverjetno V neki gostilni v najbližji okolici celjski in to v hiši zavednega slovenskega trgovca je do sedaj visela na najbolj vidnem prostoru na steni slika cele habsburške rodbine: Franca Jožefa, cesarja Maksa in še kakih 5 do 6 znanih oseb žalostnega spomina. Na opozoritev gostilničarke po nekem gostu, da vendar ni umestno, danes še kazati slike teh Avstrijcev, ki že zdavnaj spadajo vse drugim kakor v javnost, je gostilničarka sliko takoj odstranila in se opravičila z besedami, da se ni »zrajtala«, da ta slika še tu visi. Ne vem, bi se li bolj čutili gostilničarki ali gostom, ki vsak dan prihajajo v gostilno in se tekom dveh let po polomu Avstrije niso »zrajtali«, da te zoprne figure ne spadajo več semkaj kot dekoracije gostilniških prostorov in niso zahtevali njih odstranitve. Slovenska javnost, zavedaj se vendar enkrat, da si prevzvišena nad takimi spomini na krute zatiralce našega naroda in zahtevaj povsod odstranitev tako smešnih in žaljivih slik.

Srbohrvaški tečaj. Vsi oni, ki so se prijavili za ta tečaj, naj pridejo v sredo. dne 27. tm. v mestno trgovsko šolo. Lahko pa seveda pridejo še drugi, ki se še niso prijavili. Srbohrvaščino rabi danes marsikateri, mnogi iz praktičnih materialnih razlogov, mnogi iz ideelnih razlogov, kajti dolžnost vsakega inteligenta je, da lahko s pridom in z razumevanjem čita obsežno in krasno srbohrvaško literaturo. Navsezadnje zahvala to tudi naša politična modrost. Priporočamo torej prav toplo, da se v lastnem interesu udeležijo tečaja.

Športni klub »Celje« — prvak Celja V nedeljo se je vršila prvenstvena nogometna tekma med Atletik-Sportklubom in Sport. kl. »Celje«, ki je končala v razmerju 0:2 v prid SK »Celje«. S tem je postal SK »Celje« prvak Celja. Obširneje še poročamo.

Ogenj v dimniku. Včeraj okrog 10. ure dopoldne vžgale so se v dimniku hiše v Miklošičevi ulici št. 3 saje. Na znamenje opazovalca na Miklavškem hribu se je podala domača požarna bramba takoj z ročnim trenom na lice mesta ter udušila ogenj. Škode ni nobene.

Imenovanje. Vladnim tajnikom je

i formiranju uzvišene i svete nacionalne svesti. Škole, crkve, sela, varoši, planine, reke i doline brujače samo u jednom oduševljenom akordu osvete prema oti-mačima. Reč učiteljeva i profesorova sa svetog prosvetnog mjesta ulivače u svest, dušu i srce naše omladine, da su nam krvlju zalivene Koroška, Gorica, Trst, Rijeka i Jadrane na najbrutalniji i nemoralniji način istrgnuti iz grudi naše domovine. Narodni svestenici će svojom pastirskom rečju ovo blagosiljati. Oni će na svima onim krstovima, gde je prestavljen Hristos razapet, objaviti isto tako i raspeće našega plemena, koje je palo danas u ruke modernih Pilata.

Na iščupanom srcu, što stoji na grudima Bogorodice u svima onim bogomoljama, ispisaće se imena njihova. A iz svega ovoga narodni odasaj umeće kazniti tirane i prigrliti na svoje grudi oteto srce.

Eto, to će biti puti naši, ako se i u poslednjem času ovoj nemoralnoj otimačini ne bude stalo na put.

i doneo slobodu, samo zato, što ga je ta ista nakaza htela potčiniti, rascepati i uništiti; kažem, uzvikujemo: od kapi prolivene slovenske krvi u brutalno otetoj nam Koroškoj, iztičemo na vas more sičana i zuči; od jedne ugušene duše i slobodne svesti slovenske, stvorimo ogani osvete, koji će nositi iskru današnjeg plamenog ogorčenja iz hiljadugodišnjeg mučenja, uništavanja i bestijalnog cepanja utrobe jednog naroda, koji hoće ujedinjen mirno da živi i slobodno da se razvija. Znaite i dobro zapamtite, da je Gospodstvo polje idol naš, da je tradicija naša, da je onaj kameni presto na njemu sada personifikovan u kolevku našu, da je to naša svetinja na severu, kao što nam je Kosovo polje svetinja na jugu i, da ćemo svi do jednoga za tu svetinju izginuti i poslednju kap krvi proliti, kao što smo i za ovu našu svetinju na jugu ginuli i more krvi prolili.

Znaite još i to, da će se iz pepela toga koga sada gazite po toj našoj svetinji, ispititi kao feniks na lakim krilima čio, sveži i oduševljeni sloven-

sugestijom skrivenoga rimskoga Cezara stvorili ovako zlu volju i buduću osvetu među narodima, koji bi trebali, da žive u miru i pod povoljnim okolnostima da se razvijaju. Ali tu osudu mi unapred ukazujemo, ne zato što naši dragi saveznici ovo ne znaju, već zato, što su se i suviše podali avanturističkim težnjama šovinističkoga Rima; verujući ipak, da slobodna Francuska i demokratska Engleska ne mogu nikada biti prema nama u ulozi patricija Nerona-vih, koji su palili Rim.

Pa i ako budu, i oni i mi znamo, da su oni na krstovima razapeti, u plamenu izgoreli i u čeljustima divljih zverova izdahnuili, svojom krvlju, uzvišenom idejom i čestitom dušom nadahnili buduća pokolenja i, — pobedili. I mi ćemo u ovoj našoj nacionalnoj borbi pobediti po ceni ma kakvih žrtava. Treba imati na umu, da borba sa obmanama i nemoralnim srestvima donosi — ma i trenutnom pobediocu — gorka razočarenja i propast.

Mi ćemo sa najvećom ekspanzijom produžiti sveti posao na budjenju

imenovan g. dr. Ivo Poljanec, vladni komisar v Celju.

Redne pevske vaje Celjskega pevskega društva se vršijo ob pondeljkih in petkih za mešan in ob sredah za moški zbor; vsakokrat ob 20. uri v mali dvorani Narod. doma. Cenj. gg. pevke in pevce se opozarja z ozirom na pripravo za koncert, da se vaj redno in točno udeležujejo. Novi izvršujoči člani in članice dobrodošli ter se sprejemajo pri vsaki pevski vaji tekoči teden.

Poročil se je v Mariboru g. Richard Vrečer, rač. poročnik, rodom Celjan, z gđ. Frido Schara.

Kot nov zdravnik se je naselil v Celju g. dr. Fr. Arnsšek, sanitetni kapetan, na Glavnem trgu.

Za dijaško kuhinjo v Celju je nabrala ga. Režika Lešničar v veselju družbi na godovanju gosp. Rafka Krušiča ter zaroki gđ. hčerke Elise Krušič s kapetanom Otmarjem A. Križem 180 K.

V hotelu Balkan se v novo preurejenih prostorih vrši zopet dnevno koncert.

Volilno gibanje.

Zbor zaupnikov JDS za štajersko - prekmursko - koroško volilno okrožje

se vrši v četrtek 28. oktobra 1920 ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo o pol. položaju.
2. Postavitve kandidatne liste.
3. Razno.

Zbor zaupnikov JDS za kranjsko volilno okrožje se vrši v četrtek 28. tm. v Ljubljani.

Demokrati v Dalmaciji so odklonili kooperacijo s klerikalno stranko, sklenili pa so sodelovati s sorodnimi strankami.

DNEVNE NOVICE.

Nestrpnost dunajske nemške mladine se je zopet pokazala te dni, ko je občina v 12. okraju otvorila češko-slovaško ljudsko šolo, a so otroci po nemških šolah začeli stavkati. Gladujejo, pa še jih ne sreča pamet.

Zopet obsojeni klerikalni tatje časti. Predsednik »Orlovske Zveze« Jože Pirc je bil 22. tm. pred ljubljanskim okrajnim sodiščem obsojen na teden dni zaporu oziroma 500 K globe, ker je v neki ovadbi kradel čast rešpicijentu fin. straže Francu Gabersčiku v Ljubljani. — Urednik mariborske »Straže« pa je bil zadnji četrtek obsojen na 400 K, ker je pustil v listu obrekovati poštarja v Velenju in gosp. Mermoljo. Seveda se je možakar zopet zlagal, češ da notic pred natisom ni čital. Zoper »Stražo« je vloženih cel kup novih tožb.

Slovenske šole v Gorici. Za 606 v slovenske šole v Gorici vpisanih učencev hočejo Lahi urediti tri razrede za dečke in dva razreda za deklice za prvo, dva za dečke in enega za deklice za drugo šolsko leto, vsega skupaj za 367 učencev. Za višje razrede prijavljenih 239 učencev pa hočejo porazdeliti v italijanske šole s posebnimi učitelji. Slovenščina bi bila za te učence le prost predmet. Seveda odklanjajo slovenski starši takšno ureditev ter zahtevajo za vse razrede ljudskih šol slovenski pouk.

Statistični podatki prebivalstva v Sloveniji. Po izkazu o zdravstvenih statističnih razmerah v Sloveniji za leto 1919 je štela Slovenija brez okrajev Velikovec, Logatec in Postojna 995.440 prebivalcev. V tem letu je bilo rojenih 22.636, umrlih pa 15.356. Ponesrečilo se je v tem času v Sloveniji 474 oseb, umorjenih in ubitih je bilo 112, samomor pa je izvršilo 111 oseb.

Vpoklic vojaških novincev. Iz Beograda poročajo, da bodo rekruti poklicani v kadersko službo in sicer za konjico in topništvo v januarju, v pehoto pa v februarju 1921.

Važno za državne uslužbence! V št. 121. z dne 22. okt. tl. prinaša »Uradni list« vladno uredbo o povračilu stroškov državnim uslužbencom ob službenem potovanju in selitvi.

Dopisi.

Laško. Naš Sokol je sklenil s tukajšnjim hotelirjem g. Henke najemno pogodbo, po kateri dobi za osem let v najem dvorano nahajajočo se v hotelu

Henke. — Zadnje čase je prišlo med g. Henke in Sokolom do raznih neso-glasij, ki so vodila društvo do znanih ukrepov. G. H. je dal sedaj zadostna zagotovila, katera omogočijo društvu, da ukine svoje ukrepe, zlasti tudi one, ki se tičejo obiska hotela Henke. — Sokolu želimo, da se tekom osmih let, za katera ima zasigurno zavetišče, krepko razvija na dosedanjih potih v probujo in zaščito našega trga. Zavedni del tržanov pa naj upošteva dosedanje zasluge in bodočo nalogo Sokola in ga v vsakem oziru in vselej požrtvovalno podpira.

Iz Gornje Savinjske doline. V album poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Ljubljani. V Avstriji in Madžarski ima vsaka vas svoj telefon ter lahko govori po celi Evropi, ker se zavedajo in imajo smisel za napredek in svetovno trgovino. In mi? Mi me-limo ob Koroško in bi nam telefon dobro služil v vojaško-političnem in trgovskem oziru. Razvita je lesna trgovina, imamo veliko drugih trgovin, industrijo v Ljubiji, politično ekspozituro, okrajno orožniško postajo itd., vendar nismo tako srečni, da bi dobili telefonsko zvezo od Rečice ob Paki vsaj do Mozirja. Stranke se vozijo vsak dan do Rečice, da od tamkaj telefonirajo na vse kraje in pripravijo cele dneve. Gospod ravnatelj, kdo plača ogromne stroške voz-nikov? Čas je zlato, in kje je zamuda časa? Strmi in poslušaj svet napredka: Ena stranka se je zavezala zgraditi na lastne stroške telefonsko mrežo Rečica ob Paki do Mozirja in ima priprav-ljen ves material, žico, droge in izo-latorje, pod pogojem, da sme sama do-tična stranka tri leta rabiti brezplačno telefon; ako bi se kateri stranki dovolil telefonični pogovor, plača erarju pred-pisane pristojbine. Po treh letih odstopi zavezana stranka celo napravo v vred-nosti približno 50.000 K (reci petdeset-tisoč kron!) brezplačno v popolno last erarju, poštini upravi. A slavno ravnateljstvo je ta predlog odklonilo z mo-tivacijo, da je naprava telefonske zve-ze dovoljena samo erarju, pač pa je stranki prosto dano in se priporoča, da da erarju celi material brezplačno na razpolago in s tem pospeši nabavo te-lefona. S tem je odtrgana slovenska Švica od sveta. Veliko število turistov pa se lahko prepriča, kako napreduje slavno ravnateljstvo pošte v Ljubljani.

Žetale. V zapore okrožnega so-dišča so odpeljali ženo posestnika Jo-žela Kitaka iz Rogatnice, obč. sveto-valca in cerkvenega ključarja, uda nad-zorstva naše Posojilnice, ki je 18. tm. storil žalostno smrt, ker je osumljena, da ga je ona umorila. Imel je več ran na glavi, vratu in trebuhu. Osumljenka je bila njegova druga žena in veliko mlajša od njega ter ga ni marala. Priče potrjujejo, da so slišale 18. tm. zvečer iz K. hiše prepir in pretep ter Kitakove prošnje: »ljuba Trezika, pusti me!« Trdi-la je sprva, da se je sam ubil, pozneje pa je baje orožnikom že priznala. Zna-čilno je, da je bila pred možitvo čla-nica Marijine družbe.

Cenjene naročnike

opozarjamo, da današnji številki pri-ložimo položnice in prosimo, da dotični, ki so prvotno celoletno vplačali naroč-nino, še pošljejo doplačilo, ki je ozna-čeno na ovitku. Naročnike pa, ki jim je naročnina potekla prosimo, da jo zo-pet ponove. Če kdo misli, da je pri vpisu kaka pomota, naj to javi.

Upravištvu.

TRGOVINA, OBRT IN NA-RODNO GOSPODARSTVO

Vprašanje obrtnega poslovnega davka. Minister financ je glede finan-čnega zakona predložil spremembe prvotnega zakonskega načrta. Obični poslovni davek je v sporazumu z in-teressenti spremenil tako, da ga bodo plačevale le banke in velika industrija v obliki posebnih doklad na uvozne in izvozne carine, glede malih obratov pa se ta davek izrazi v obliki, da bo obrtnik plačal dvojni dozdajni pridobinski davek.

Poziv konkurznim upnikom Glavne posojilne. Novembra mese-ca t. l. se bo izplačala prijavljenim upnikom Glavne posojilnice v Ljubljani 8% kvota svojčas likvidirane glav-nice. Vsi upniki, ki so tekom časa spremenili svoj naslov, se s tem pozivljajo, da prijavijo svoj sedanji

natančni naslov obenem z navedbo štev. vlozne knjižnice najkasneje do 2. 11. 1920 namestniku upravitelja konkurzne ma-se dr. Ot. nu Feticchu, odv. v Ljubljani, Sodna ulica št. 11. Oni upniki, ki so svojčas prijavili svoje terjatve po ka-kem denarnem zavodu (hranilnici ali posojilnici), pa so med tem vzeli svoje knjižice nazaj, naj vpošljejo na gorenji naslov potrdilo dotičnega denarnega zavoda, da so upravičeni dvigniti kon-kuršno kvoto in naznanijo tudi svoj natančni naslov ter številko vlozne knjižice.

Elektrika v kmetijstvu. Na vele-posestvih v Franciji so se v zadnjem času delali razni poizkusi glede upo-rabe elektrike kot gonilne moči pri oranju. Glasom časopisa »Revue de l'ingenieur« se je tozadevno uporabljal vrteči tok z 5000 voltov. Plug se je pomikal s hitrostjo 2 m v sekundi in se je v eni uri preoralo

pri 15 cm globokem oranju . . . 1 ha » 22—25 cm globokem oranju 0'8 » » 40 cm globokem oranju . . . 0'6 » Na podlagi natančne kalkulacije se je prišlo do zaključka, da stane oranje 1 ha pri uporabi elektrike 93'75 fran-kov, pri uporabi parne moči 108 fran-kov in pri uporabi živine 153'20 fran-kov. Oranje z uporabo elektrike kot gonilne moči se torej rentira le na veleposestvih, kjer je v bližini vodna moč.

Produksijski davek na vino u-kinjen. Minister financ je s posebno brzojavko naročil delegatoma v Lju-bljani in Zagrebu, da se mora takoj ukiniti produksijski davek na vino, ki se je ponekod jemal brez pooblastila finančne oblasti, kar je povzročilo v Sloveniji in na Hrvatskem mnogo razburjenja.

Strokovna zadruga zidarskih mojstrov Slovenije v Ljubljani je imela 17. tm. občni zbor, na katerem je bil iz Štajerske izvoljen v odbor Franc Nerad iz Gaberj pri Celju, kot namestnik Drag. Korošec iz Bra-slovč, kot zaupniki pa: Franc Nerad iz Gaberj, A. Jandl iz Ljutomer, Fr. Goligranc iz Konjic, J. Ledinek iz Tezne, J. Špes iz Maribora, Drag. Ko-rošec iz Braslovč.

Splitaska zadruga banka ustanovi v Mariboru (Gosp. ul. 20) podružnico, ki prične poslovati početkom decembra.

Novo veliko sladkorno tovarno ustanovi francoski-belgijska finančna skupina v Dubravici blizu Beograda.

Cene žita na Francoskem. Bela pše-nica prve vrste 100 frankov za 100 kg, oves 70'90 frankov, ječmen 70 frankov, bela moka 120 do 128 frankov za 100 kg. Če je to res in če primerjamo razmerje med krono in frankom, je jasno, da so cene žitu in moki pri nas neprimerno višje. Kje je vzrok?

Uvoz kapsljev za lovske puške in trakov za pisalne stroje je ministrstvo za finance dovolilo.

Povišane takse. Obenem z naredbo o draginskih dokladah državnim usluž-bencem je izšla naredba o povišanju taks in sicer: 1) za vse pismene rešitve uprav-nih oblasti od 2 na 5 din.; 2) za pritožbe na državni svet proti rešitvi ali delu ka-terihkoli upravnih oblasti od 5 na 10 din., za pritožbe proti osebam od 3 na 6 din., za pritožbe na državni svet ali kasacijski urad od 5 na 10 din.; 3) pristojbine na vstopnice: za gledališče, umetniške kon-certe, poučna predavanja, umetniške, po-učne in go-podarske razstave, večere in javne vaje gimnastičnih, sokolskih, orlov-skih društev se plača taksa 10% od vred-nosti vstopnice; za bioskope, šantane, ka-barete, zabave, cirkuse, akrobatske, atlet-ske, magijske, špiritistične predstave in panoptike, menažerije, razne druge raz-stave, panorame, fotoplastike in sploh prireditve, kjer se zbirajo ljudje zaradi zabave in razveseljevanja, se plača taksa 30% od vrednosti vstopnice; 4) vse ostale pristojbine, ki veljajo v omenjenih oblast-vih, se poleg zvišanja po dosedaj obsto-ječih odredbah povišajo za 100% Vse od 1. novembra 1920.

Trgovina z železnino na debelo. Trgovci z železnino na debelo so zni-žali cene in veljajo danes za vso Jugo-slavijo naslednje temeljne cene za naj-važnejše blago; železo v palicah 1370 kron za kilogram, cel vagon postavno jugoslovanska tovarna; železo v palicah v skladišču trgovca za vsako količino 1420 kron kilogram; žebelj iz žice, temeljna cena 16'75 K za kg; železna žica, temeljna cena 16'50 K za kg; črna pločevina, temeljna cena 22 K za kilo; pocinjena pločevina, temeljna cena

31 K za kg, koniske podkve 17 K za kg; svinec v kosih 25 K za kg; bodeča žica, pocinjena 25 K za kg; pocinjeni lonci za perilo 40 K za kg; strešna lepenka št. 1 180 K, št. 2 150 K, št. 3 130 K za 10 m². Na tržišču železnine je za-vladala stagnacija vsled tega, ker kon-zument kupuje le najpotrebnejše. V zadnjem času se občuti vedno večji vpliv nemške industrije, ki je začela iz-tiskati avstrijsko in češko blago. Naša domača železna industrija zamore v nekih vrstah blaga zadostiti celi naši potrebi, treba pa bo zaščitne carine. To blago je zlasti: valjano železo, žebelj, pločevina nad 1 mm, tračnice za ozek tir, ključavničarsko blago, okovi, poci-njena pločevina in lito železo. Naša letna produkcija v tej vrsti blaga se ceni na 500 do 600 milijonov kron ter je iz valutnih razlogov in zaradi zni-žanja pasivnosti naše trgovinske bi-lance potrebno, da se zaščiti s prohibi-tivnimi uvoznimi carinami.

RAZNE VESTI.

Krvav zločin pred sodiščem. »Korrespondenz Herzog« javlja iz Ino-mosta: Danes se je dogodil pred tu-kajšnjim okrajnim sodiščem krvav zločin. 55 letni bivši delavec Kersch-baumer se je zagovarjal pred sodiščem, ker je oklofotal ženo. Ko je žena opi-sovala njegovo dejanje, jo je Kersch-baumer zmerjal tako, da ga je sodnik obsodil na 24 ur zapor. Nato je po-tegnil Kerschbaumer nož in se vrgel na ženo ter jo je štirikrat zabodel, da se je zgrudila na tla. Nato je skočil Kerschbaumer k sodnikovi mizi in za-bodel sodnika dvakrat v hrbet. Tudi funkcionarja državnega pravdnštva je enkrat sunil z nožem v zadnji del glave. Med splošno zmešnjavo se je morilcu posrečilo pobegniti. Tri težko ranjene žrtve so prepeljali v kirurgično kliniko, kjer je žena podlegla ranam. Poškodbe funkcionarjev pri sodišču so težke, niso pa smrtonosne; čez pol ure je morilec sam prišel v jetnišnico.

Ogromen požar v Trstu. V lesnem skladišču v Škednju, kjer je bil les ljubljanske tvrdke Pannonia in mnogih tržaških, je v četrtek zjutraj izbruhnil požar; v 15 minutah je pogorelo celo skladišče. Gasilci in delavci so bili proti požaru brez moči. Škoda presega 400.000 lir. Vzrok požara ni znan.

Strašna nesreča v rudniku. V premogovniku Tangham v provinciji Čili na Kitajskem se je zgodila strašna eksplozija. 400 kitajskih kulijev je mrtvih. Nad sto so jih že izkopali. Nesrečo je povzročil neprevidnež, ki je v rovu kadil.

Samomor pivovarnarja d. ktor Reinlinghausa. Listi poročajo iz Vöslaua: V zdravilišču dr. Gainhoferja je včeraj 61 letni pivovarnar dr. Pavel Reinlinghaus iz Gradca izvršil samo-mor. Našli so ga v njegovi sobi kr-vavega pred ogledalom, kjer si je z britvijo prerezal vrat. Dr. Reinlinghaus je bil hudo bolan na živcih in se je usmrtil brčkone v duševni pobitosti.

Prosveta.

E. Gangl: Dolina solz. Tri eno-dejanke. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena broš. knjigi K 16'—, vezani K 18'—.

Moderna francoska lirika. Izbral in preložil Anton Debeljak. V Ljubljani 1919. Založila in izdala »Omladina.« Cena broš. K 24'—, vez. K 31'—.

Dr. Ivan Grafenauer: Kratka zgodovina slovenskega slovstva. Druga, popravljena izdaja. Založila Ju-goslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. z drag. doklado vred 60 K. Knjiga ni le za šolsko porabo, ampak je tudi za privatni študij velevažna.

Josip Mazi: Geometrija za niž-je razrede (1. do 3. razreda) sred-njih šol. Poverjenišvo za uk in bo-gočastje je dne 13. 9. 1920, št. 4566 knjgo v novi izdaji odobrilo. Knjiga je porabna tudi za meščanske in dru-ge sorodne šole. Izdala je knjigo Ju-goslovanska knjigarna v Ljubljani Ce-na 30 K.

Zadnja poročila.

Narodno predstavništvo se še enkrat skliče.

Beograd, 24. oktobra. Narodno predstavništvo bo sklicano za 10. nov.

Finančni zakon od regenta podpisan.

Beograd, 24. okt. V seji min. sveta je bil odobren proračun za leto

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
**Agentura in komi-
sijsko podjetje.**

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom

447 156-66

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4%)**
štiri od sto 401
156-69

RIHARD VREČER, rač. poročnik
FRIDA VREČER, roj. SCHARA
poročena,

Maribor, meseca oktobra 1920.

1920/21 s spremembami finančnega od-
seka. Regent ga je podpisal.

Koroška prehaja v avstrijsko upravo.

Dunaj, 24. okt. »Pol. Korrespon-
denz« javlja: 25. tm. dospeta avstrijska
okrajna glavarja v Velikovec in Bo-
rovlje, v sredo ostalo oboje. Obenem
izroči službene posle jugoslovansko u-
radništvo in se povrne v Jugoslavijo.
Avstrijsko orožništvo — 800 do 1000
mož — pride sredi novembra. Isti čas
se razpusti plebiscitna komisija.

Protidržavno gibanje med muslima-
ni v Bosni.

Sarajevo, 24. okt. Te dni so
bili tu razširjeni letaki, s katerimi se
je javljalo muslimanom, da se bo nji-
hovo vprašanje rešilo izven mej drža-
ve na mirovni konferenci v Parizu.
Državne oblasti so zasledovale razšir-
jevalce in so bili v Mostaru aretirani
Mehmed Efendi Spahič, Karazič in ne-
kaj drugih, več aretacij še sledi.

Italijanski listi prerokujejo brez-
uspešnost jadranskih pogajanj.

Beograd, 24. okt. »Giornale d'
Italia« piše o jadranskem vprašanju:
Ni pričakovati, da bi pogajanja imela
uspeh, ker bo Italija po izidu plebi-
scita na Koroskem zahtevala, da Ju-
lijske Alpe tvorijo mejo med Italijo
in Jugoslavijo, na kar pa Jugoslavija
ne bo pristala. Tudi ne bo sprejela
predloga Italije glede Reke in glede
dalmatinskih otokov. Pogajanja bodo
torej brez uspeha.

Grški kralj na smrtni postelji.

Beograd, 24. okt. »Politika«
javlja iz Soluna: Od sinoči se je stanje
grškega kralja zelo poslabšalo. Tempe-
ratura je šla preko 40, dihanje 40 do
48. Davi je nastalo docela kritično
stanje. Kralja vzdržujejo z umetnim
ogrevanjem pri življenju.

Zamenjam hišo

sredi trga z dobro upeljano trgovino
in gostilno in s 16 orali posestva, z
enim v Jugoslaviji, ki želi v nemško
Avstrijo. Nadaljna in natančnejša po-
jasnila ustmeno ali pismeno skozi last-
nika samega Josipa Renko, trgovca v
Borovljah, Koroško. 1420 1

Pohištvo

za 2 sobi, kuhinjo, drva, premog in drugi
predmeti se prodajo. — Ipavčeva ulica
št. 10, pritličje. 1419 1

MED. UNIV.

ARNSEK
ordinira
CELJE
Glavni trg št. 16.

I. nadstropje.

Na debelo
in drobno
kupite
najbolje
pri

3. Bovha

papir,
zvezke,
svinčnike,
peresa,
radirke in
vse druge
šolske in
pisarniške
potreščine.

Proda se:

6 srebrnih velikih žlic, 6 srebrnih malih žlic,
6 srebrnih nožev, 6 srebrnih vilic, 2 srebrni
zajemalki, 6 srebrnih malih stojal za jedilno
orodje, 1 velik ženski kožuhovinasti ovr-
tnik in 2 zimski moški maji. Poizve se v
Kersnikovi ul. št. 4, I. nadstr. levo.

Zopet se dobi poznano dobro ptujsko

kislo zelje

v vsaki količini pri **L. Bundeck**, Celje,
1413 Gosposka ul. 32. 2-2

Stole, žimnice, razno pohištvo

in tapetniške izdelke ima v

založbi **Marija Baumgartner**

287 156 156 Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in soudno.

Kupi

se lokomobila od 15—20 HP. in pol-
nojarem (Vollgatter). Naslov M. JOŠT,
veleposestnik Gotovlje p. Žalec. 1409 2-2

**Miši, podgane, ste-
nice in ščurki
ter ves mrčes**

nois poginili, če se uporabljajo moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva
»akor«. Za poljske miši 10 K, za podgane in
miši 10 K, ščurke posebno močna vrsta
20 K, posebno močna tinktura za stenice
12 K, za moljeve 10 K, prašek proti
mrčesu 10 in 20 K, tinktura proti ušem
pri 10 K, 5 in 10 K, mazilo za uši pri 10
K, 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in
peru 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
stenu 10 K, mazilo proti uničevalcem rastlin 10 K,
prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti
garjam 12 K. Poizve se po povzetju Zavod
za eksport
M. JOŠT, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 465 36

**Pridnega
hlapca**

h konjem sprejme takoj **M. Vrečko**,
žaga na Polzeli. Isti dobi hrano in do-
bro plačo. 1426 3-2

Umirovljeni državni uradnik

išče postranskega zaslužka v kakšni
pisarni. Cenj. ponudbe na upravnishvo
»Nove Dobe«. 1398 3-2

Petrolejske kante

dve z zabojem plačano po K 58.—, posa-
mezne po K 22.— vsaka železniška postaja.
12-6 Sever & Komp., Ljubljana.

Za gostilničarje in vinske trgovce se
priporočajo posebno stara, močna črna
1250 in bela 15

**dalmatinska
VINA**

katera so vsled svoje visoke gradacije
in dobrega okusa tudi najprikladnejša
za zboljšanje slabjših vrst vina.

Cene zmerne.

Ivan Matković,
zaloga dalmatinskih vin
Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

Ivan Ravnikar
veletrgovina = Celje.

Kupujem pšenico, oves,
koruzo in ajdo po najvišji
107 dnevni ceni. 100-94

Čevlje po nižani ceni
prodaja prodajalna
„Čevliarske zadruge“
Narodni dom. **v Celju** Narodni dom.
1405 5-3

Pozor! P. t. gostilničarjem se naznanja **Pozor!**

otvoritev trgovine z vinom
na debelo.

Kirac & drug

CELJE, Gosposka ul. 6, »Hotel Balkan«.

V zalogi so prvovrst. banaška, dalma-
tinska in vsakovrstna druga vina. 1403 5-3

Cene zmerne. Postrežba točna.

Učenec

iz poštene hiše, močan in priden, s pri-
merno naobrazbo in z lastno oskrbo
razum opoldanske hrane, se sprejme
v trgovino v Celju. Kje, pove upravn.

1398 3-3

ZADRUGA

! za pridelovanje semen!

Preradovičeva **ZAGREB** Telefon 47-74
ulica št. 20.

Prodaja semen:

vseh vrst žita, deteljnih, zelen-
jadnih, cvetličnih itd. Seme je pr-
vovrstne kakovosti, pridelano in
nabavljeno pod nadzorstvom stro-
kovnjakov. Za uspeh in kalenje
se jamči v vsakem oziru. Ilustro-
vani ceniki se pošljejo za zahtevo.
Naročila se izvršujejo po pošti v
tuzemstvu proti povzetju ali proti
predplačilu. 1385 5-4

Kdor ima na razpolago buko-
va in druga drva, naj ponudi tvrdki

Ant. Kolenc

V CELJU

z navedbo množine vagonov.

Istotam se kupi vsako
množina fižola, krompirja,
suhih gob, medu, voska,
vinskega kamna, lane-
nega semena i. t. d. i. t. d.

Sprejme se tudi knji-
govodja ali knji-
govodkinja zmožna vseh
pisarniških del.
1368 5-5